

115. výročí narození profesora Jaroslava Kallaba

Věra KALVODOVÁ

Brněnská právnická fakulta je místem, kde zejména v meziválečném období působila řada významných osobností, které jí získaly vážnost nejen na domácí půdě, ale i v celoevropském měřítku. Jednou z nich byl bezesporu i prof. Jaroslav Kallab, jehož 115. výročí narození si v letošním roce připomínáme.

Jméno prof. Kallaba je úzce spjato s Masarykovou univerzitou a její právnickou fakultou již od založení v r. 1919. Tento právník a filosof, vědec a pedagog, jehož profesionální zájem obsáhl tři vědní obory, získal v nich záhy uznání své vědecké autority doma i v zahraničí. V r. 1908 se Jaroslav Kallab habilitoval pro obor práva a řízení trestního, jež představují jeho nominální obor. Avšak již z prvních Kallabových prací jsou patrné jeho sklony k právní filosofii. Zájem o studium cizozemských zákonodárství pak přivedl Kallaba k mezinárodnímu právu.

V Kallabově bibliografii můžeme nalézt řadu prací, jež poskytují cenné podněty i v době dnešní. Z rozsáhlé vědecké literární tvorby prof. Kallaba bych ráda připomněla jednu oblast jeho vědeckého bádání, která se právě v současnosti jeví velice aktuální. Jedná se o Kallabovo působení na poli trestního soudnictví nad mládeží. Prof. Kallab si velmi dobře uvědomoval význam péče o zanedbanou a zločinnou mládež. Již v r. 1908 publikoval v časopisu Právník pojednání "Zvláštní soudy pro mladistvé v Rakousku a podmínky jejich úspěchu", v němž ocenil první zákonodárný krok v tomto směru – osnovu zákona o zvláštních soudech pro mládež. I v následujících letech se problematikou trestního práva pro mladistvé intenzivně zabýval a značnou měrou se zasloužil o přijetí zákona, který zařadil naši republiku v této oblasti mezi neprogresivnější evropské země. Jedná se o zákon č. 48/1931 Sb. o trestním soudnictví nad mládeží. Komentář k uvedenému zákonu, jehož je prof. Kallab autorem, pak představuje nejkvalitnější a nejucelenější materiál, který byl na toto téma vydán.

Zákon č. 48/1931 Sb. byl bez náhrady zrušen trestním zákonem č. 86/1950 Sb. Trestněprávní úprava mladistvých se tak stala opět součástí obecných trestněprávních předpisů. Tato situace zůstala nezměněna i po přijetí nového trestního zákona č. 140/1961 Sb. Očekávané změny nepřinesly ani novely tohoto právního předpisu. Přitom zavedení zvláštního trestního práva pro mladistvé a přijetí samostatného zákona o trestním soudnictví nad mládeží se jeví velmi potřebným. Také díky prof. Kallabovi máme na co navázat. Zejména komplexnost zpracování by měla být inspirací pro budoucí legislativní práce.